

טורי גרינפלד שרגא הכהן

15278

בן רחל ומאיר

נולד ב- ט"ו תמוז תרפ"ה 1925

שרת בגדוד "ברק" (12)

נפל ב- י"ח תמוז תשי"ח 25.7.1948

בעת מילוי תפקידו.

גרינלס שרגא כהן,

בנם-יהודים של רחל ומאיר, נולד ביום ט"ו בתמוז תרפ"ה (7.7.1925) בעיר שצ'צ'ין שעל-יד ביאליסטוק, פולין, ועלה עם משפחתו ארצה בחודש ינואר 1926. מילדותו התחנך על ערכי הדת, המסורת והלאומיות. הוא למד בבתי-הספר "ביל"י ו"מוריה" ובבית-הספר למלאכה של "המזרחי" בתל-אביב והתמחה בו במלאכת המסגרות והמכונאות ואחר-כך עבד ליד אביו בבית-מלאכתו למסגרות ותעשייה זעירה בתל-אביב. היה חבר בתנועת "בני-עקיבא". אביו היה מקפיד על קביעת עתים ללמדו תורה ומוסר מחוץ לכתלי בית-הספר ולאחר שעות העבודה. שרגא נתחבב על כל יודעיו בשל מזגו הטוב, צניעותו ורצינותו. בנערותו היה עובר לפני התיבה וקורא בתורה להנאת שומעיו. בחיותו בן 17 התגייס לנוטרות ולאחר שסיים בשלוש שנות שירות חזר לביתו ומאז השקיע את כל כוחותיו בעבודה ובדאגה לקיום המשפחה.

ב-15.2.1948 התייצב לשירות-העם בגיוס מלא ושירת בחטיבת "גולני". הוא עבר קורס למקלע "שפנדאו" וקורס אלחוט, ואחר-כך שירת כקשר אלחוטאי וכרץ על אופנוע. בקרבות בעמק הירדן (בית ירח, סביבות צמח, דגניה) השתתף כמקלען ואחר-כך הועבר לטבריה. היה פוקד את חוריו במכתבים תכופים. כדור אויב השיגו בדרך ביום י"ח בתמוז תש"ח (25.7.1948) בדרכו לחיפה, בסביבות טירה בשעת מילוי תפקידו.

לאחר שנה, ביום כ' בתמוז תש"ט (17.7.1949), הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בנחלת יצחק על-ידי חברי פלוגתו.

כשבועיים לפני נופלו הביא לבית-הכנסת מעיל לספר-תורה שמצא. חוריו הקדישו לזכרו ספר-תורה שיחא עטוף במעיל זה.

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון ורב-פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ-ישראל של אותם הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי-אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשי לחימה ארוכים בני עיר רבים ואף עולים חדשים אנשי גח"ל ומח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחורות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פעלו כקשריות או חובשות קרביות. כבר במלחמת העצמאות היתה חטיבת גולני בור היתוך לילידי הארץ ולבני העליות השונות.

בסיכום המבוא שכתב נחום גולן לספר "אילן ושלח" נאמר: "...צמחנו בנוף הגלילי ובמישורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחבנו אופקים – התבגרנו. ההתיישבות בעמקים ובגליל היא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיוחד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן היתה החטיבה כפרית ונאמנה לערכים שיוקה בגושי התיישבות אלו. ציינו אותה תכונותיו של עובד-האדמה ויושב-הכפר: עקשנות, צמידות

למשימה, שורשיות ושקט..."

מורשת הגדוד

גדוד 12 הוקם ביחד עם החטיבה כולה. תרומתו במלחמת העצמאות, במסגרת תוכנית ד' לוחמי גדוד ברק השתלסלו על עמק הירדן (צמת, קיבוץ גשר) וכן סגרה ומורדות הר התבור.

בשבוע הראשון לאחר הכרזת המדינה ניהלה החטיבה ועימה גדוד 12 את הקרבות הקשים ביותר שידעה החטיבה מעודה כנגד האוייב הסורי. לוחמי הגדוד ניהלו קרבות קשים לבריחת צבא קאנג'י. זו הייתה מערכה קשה ומלאת אגרות, בלילה בין ה-9 ל-10 1948 נכשו כוחות ברק את כפר סבת (שדה אילו כיום) אך נאלצו לנטוש אותה בשל התקפות קשות של צבא ההצלה של קאנג'י. במבצע "קדש" נטלו גדוד 12 חלק במבצע "הר געשי" - פעולת תגמול גדולה כנגד המצרים באזור הסבחה וואדי סירן בערבמר 1955. במבצע זה נכשו גם את וואדי סירן. הגדוד נכש גם את מוצב 29 במהלך כיבוש צומת רפיח ונשלח לכיבוש מוצב 27 שנכש ללא קרב. במבצע זה איבד הגדוד 3 חיילים ונפצעו 48 חיילים.

במלחמת ששת הימים השתתף גדוד ברק באחד הקרבות הידועים ביותר - כיבוש תל פאחר. הקרב לא התנהל כמתוכנן ומפקדי הכוח נאלצו לשנות את תוכנית הקרב. כיבוש תל פאחר היה קרב קשה ועקוב מדם שבמהלכו נהרגו ונפצעו כמעט כל קודקודי הכוח הלוחם. הקרב הוכרע בסופו של דבר בזכות אומץ ליבם והדבקות במשימה של מפקדי המשנה - סמלים, מכ"ים ולוחמים פשוטים - שניים מהם שוראי דוד שירזי ושוראי אפריים יצחקין אשר קיבלו צל"ש מהרמטכ"ל על אומץ ליבם במערכה על תל פאחר.

בתקופת מלחמת לבנון חיילי גולני וכן גדוד 12 השתתפו בתהליך הפינתי של צה"ל מדרום לבנון.

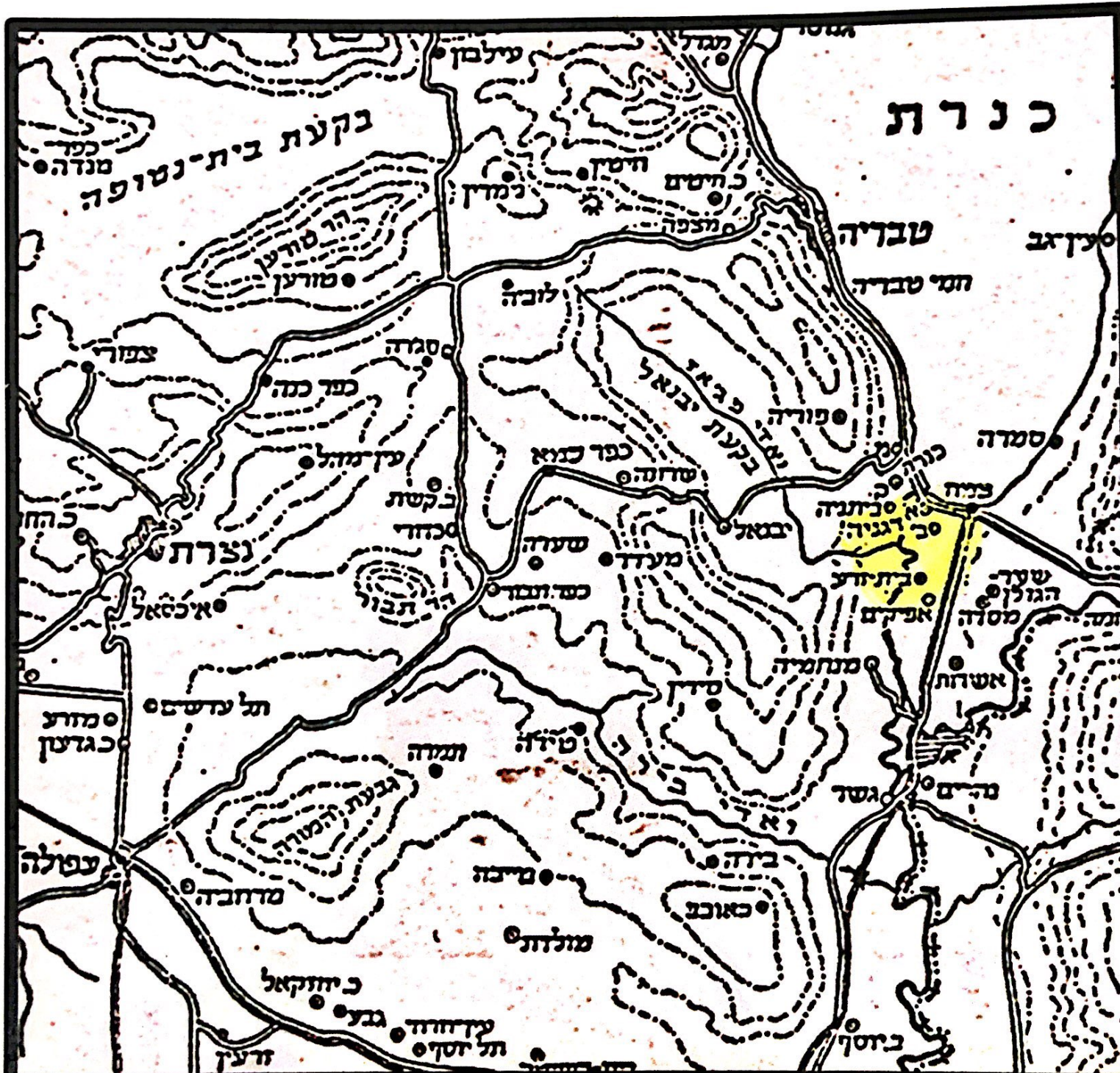
בליל ה-8 בדצמבר 1988 השתתף גדוד ברק במבצע כחול וחום. היה זה מבצע משולב בעומק שטח לבנון שבו נטלו חלק כוח של גדוד 12 שיבראשם המג"ד אמיר מי-טל וכוח של שייסת 13. מטרת המבצע הייתה חיסול בסיסי מחבלים בעומק דרום לבנון.

כוחו של אמיר מי-טל מגדוד 12 נתקל במחבלים, אמיר נפצע תחילה ומאוחר יותר נפטר מפצעיו. נפילתו של אמיר גרמה לניתוק קשר בין הכוחות ובסיום המבצע היה צורך בחילוץ כוח שנשא את בשטח וסופו של דבר הגיע בבטחה לשטח ישראל.

מאז ועד היום עוסק הגדוד בפעילות שוטפת (למעט אימונים), ביהודה ושומרון, אזור חבל עזה ובהגנה על יישובי הצפון.

מרחב גולני בתש"ח

המערכה בעמק הירדן בה השתתף שרגא ז"ל

ה-15 למאי קרב. משמעותו של תאריך זה לגבינו הייתה משימות קרב קשות למעלה מכוחנו.
בין רכסי הגלן והלך ומתרכז הצבא הסורי לקראת פלישה. דרומה מזה מתרכזים כוחות הלגיון וצבא
עיראקי.

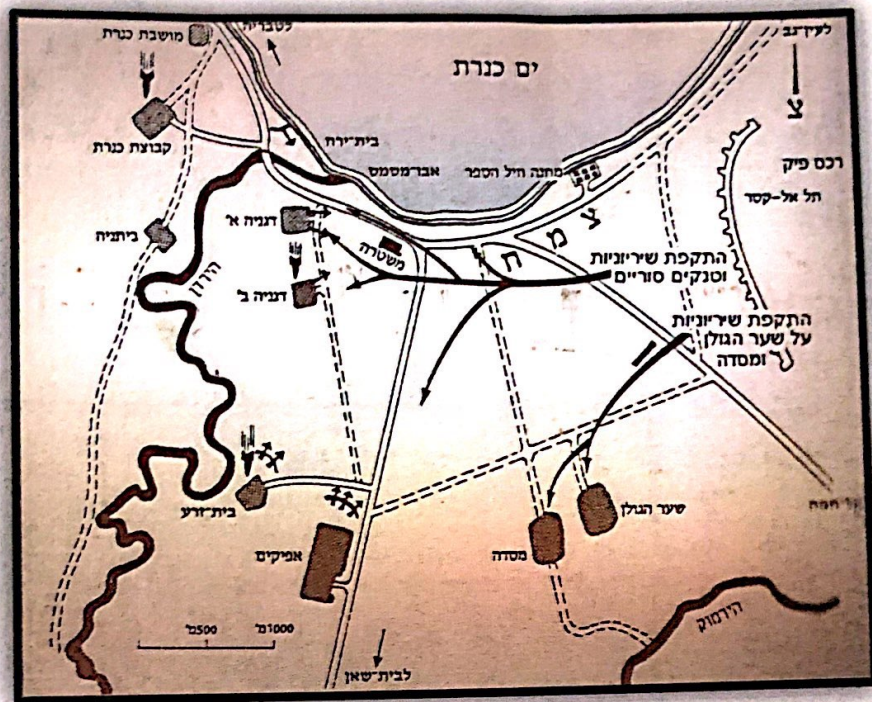
עוד "ברק" נערך להגנה ועוד הוא רחוק מתקן מלא. הועמדו לרשותו תגבורות נוספות. היחידות הוצבו
במקומות הבאים: מחלקה במשטרת גשר, שתי מחלקות באשדות יעקב להגנת קו גשר מסדה,
פלוגת חי"מ לא מלאה של הנפה הוצבה בצמח ובמשטרה, שתי מחלקות במצב חזן בשביריה, להגנת
בקעת גנוסר, או לכל אשר תקראינה, מחלקה וחצי בגליל התחתון.
מצב הנשק והתחמושת לא היה מזהיר ביותר. היינו דלים למדי. הנשק הכבד והנש. כלל: 3 מכונות ירייה,
3 מרגמות, 3 ו-4 תותחי 20 מ"מ וכמות מוגבלת של תחמושת. (מחוץ כמובן, לנשק המסייע והקל
במסקים). יום קודם הפלישה, נשלחה ע"י מטה החטיבה תגבורת מאנשי "דרור", אשר שולבו במערכת
ההגנה ובחלקם שמשו לזרבה.

בלילות האחרונים מיקשו החבלנים את המעברות. כמות המוקשים שעמדה לרשותם גם היא הייתה
מוגבלת ביותר ונכח הצרכים הדחופים. לעורתם הגיע קורס החבלים החטיבתי, שמיקש את סביבות טבחה.
ב-14 במאי ירדו החבלנים לגשר, כדי להכין את פיצוץ הגשרים על הירדן. הם ניסו למצוא את הסידורים
הבריטיים, שנעשו בגשרים בזמן המלחמה העולמית.
לאחר עבודה קשה ומייגעת נמצאו הסידורים, אך הם סתומים היו בבטון. עבודה זו נעשה ביום, תוך
התחשבות בתצפיות שקוימו ע"י הלגיון.

פיצוץ הגשרים תוכן על יסוד הנחה חופשית מעל.
אור ל-15 במאי הגיעה פקודה בהולה מן החטיבה לפצץ את הגשרים תוך חצי שעה.
אותה שעה נראה סוד של מכונות מתקרב משוני, כשאורותיו מגלים לעבר הגבול.
החבלנים פוצצו את שני גשרי הכביש, ולא ארכה השעה וגם גשר הרכבת פוצץ.
הדרך לגשר נחסמה ממש סמוך להסמם של הלגיונרים.

מפת אזור צמח

לוחמים בצמח

זכרונות מהקרבות

נגמ"ש שרוף על רקע צמח

הטנק בדגניה

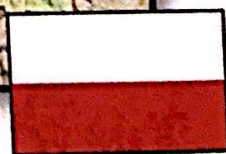

ארץ הולדתו של שרגא ז"ל

רפובליקת פולין היא מדינה במזרח אירופה, הגובלת בגרמניה במערב, בצ'כיה ובסלובקיה בדרום, באוקראינה ובבלארוס במזרח, ובליטא, ברוסיה ובים הבלטי בצפון.

המדינה הפולנית נוסדה לפני יותר מ-1,000 שנים תחת שושלת פיאסט, והגיעה לתור הזהב שלה לקראת סוף המאה ה-16 תחת השושלת היג'ילונית, כאשר פולין הייתה אחת המדינות העשירות והחזקות ביותר באירופה. ב-3 במאי 1791 הצביע הסיים (הבית התחתון של הפרלמנט) של ברית פולין-ליטא עבור קבלת חוקת מאי לפולין, החוקה הכתובה הראשונה באירופה והשנייה בעולם אחרי חוקת ארצות הברית. זמן קצר לאחר מכן חדלה פולין מלהתקיים, לאחר שחולקה על ידי שכנותיה: האימפריה הרוסית, אוסטריה ופרוסיה.

פולין קיבלה את עצמאותה מחדש ב-1918 לאחר התנימת חוזה ורסאי. תקופה זו בתולדותיה של פולין נקראת הרפובליקה השנייה של פולין. בספטמבר 1939 פלשה גרמניה הנאצית לפולין וכבשה אותה, במהלך שפתח את מלחמת העולם השנייה. לאחר המלחמה הפכה פולין למדינת חסות של ברית המועצות. ב-1989, התקיימו בפולין בחירות חופשיות למחצה, הראשונות שנערכו בה מאז מלחמת העולם השנייה, ובהן השתתפה תנועת סולידריות שהנהילה תבוסה למפלגה הקומוניסטית. תקופה זו בתולדותיה של פולין נקראת הרפובליקה השלישית של פולין. בשנת 1997 נכתבה חוקה חדשה, ב-1999 הפכה פולין לחברה רשמית בברית נאט"ו, וב-2004 הצטרפה המדינה לאיחוד האירופי.

בתי-הספר בהם למד

בית הספר ביל"ז – תנועת ביל"ז הייתה ארגון צעירים יהודי ציוני אשר הוקם ב-א' בשבט התרמ"ג, 21 בינואר 1882 בעיר חרקוב שבאוקראינה, אז חלק מהאימפריה הרוסית, שמה מורכב מראשי התיבות של הפסוק "בית יעקב לנו ונלכה" (ישעיהו, ב', ה). בתחילה קראה לעצמה הקבוצה בשם "דאבי" – ראשי תיבות מספר שמות, י"ד טו: "דַבַּר אֵל גְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְעוּ". התנועה הוקמה לאחר הפגרומים, "הסופות בנגב", אשר התחוללו ברוסיה בעקבות רצח הצאר בידי מהפכנים, בשנת 1881. מייסדי ביל"ז הציבו לעצמם למטרה להתיישב בארץ ישראל. הם קראו להתחדשות פוליטית-כלכלית ורוחנית-לאומית של העם היהודי בארץ ישראל וכן להתחדשות השפה העברית. הם נחשבים לקבוצה הציונית-סוציאליסטית הראשונה, בשל נסיונותיהם בחיי שיתוף וקומונה, ומאבקם בפקידי הברון רוטשילד דבר שיצר חילוקי דעות קשים בינם לבין רוב תושבי המושבות האחרות בתקופתם.

בית הספר "מוריה" –

תנועת הנוער בה השתתף שרגא ז"ל

בני עקיבא היא תנועת נוער בינלאומית. בני עקיבא ישראל מהווה את תנועת הנוער המרכזית של הציבור הדתי לאומי בישראל. מזכ"ל התנועה בישראל הוא דני הירשברג, ומזכ"ל תנועת בני עקיבא העולמית הוא הרב נעם פרל.

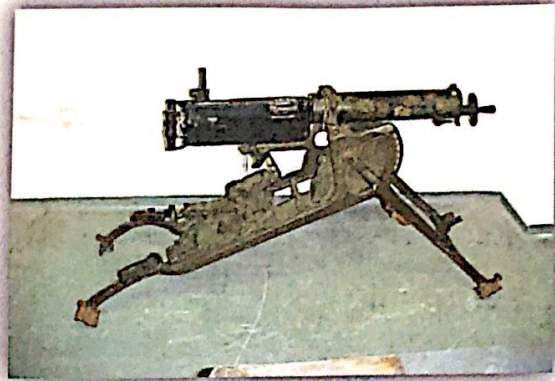
שם וסמל התנועה-

שמה של התנועה נגזר משמו של רבי עקיבא, שמסמל הן את הגבורה היהודית והן את לימוד התורה. השם הוצע על ידי אברהם קסטנבוים[1]. סמלה מבטא את האתוס המרכזי שלה, "תורה ועבודה": לוחות הברית ולצדם עלי זית ושעורה ומעליהם חרמש וקילשון, על הלוח הימני כתובה האות ת' המסמלת את התורה ועל הלוח השמאלי כתובה האות ע' המסמלת את העבודה. פתגם ברוח זו המהווה נר לרגלי התנועה הוא "קדש חי"ך בתורה וטהרם בעבודה", שנטבע על ידי שלמה זלמן שרגא. שמו של בטאונה הרשמי הוא "זרעים", המבטא מצד אחד קשר לתורה (סדר זרעים הוא הסדר הראשון בסדרי המשנה) ומצד שני קשר לעבודת החקלאות.

בעת שירותו הצבאי

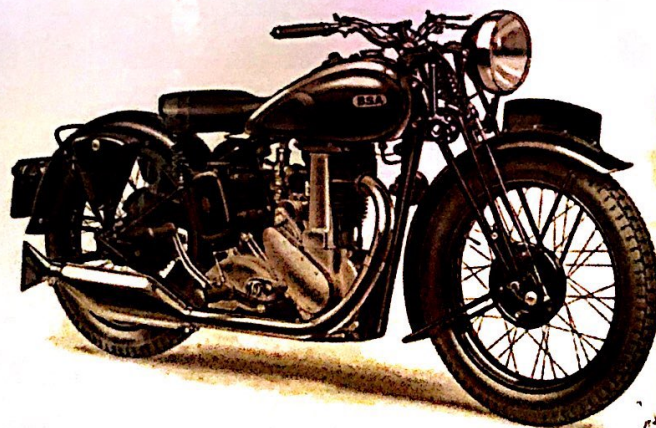
עבר קורס למקלע "שפנדאו"

עבר קורס אלחוט - קורס המלמד על מכשירי הקשר
הקיימים בצבא

לאחר מכן שירת כקשר אלחוטאי על אופנוע

מדינת ישראל

הננו מודיעים בצער עמוק כי

שרגא גרינפלד ז"ל

נפל בשעת מלוי הנפקידו ביום
יש' תמוז תש"ח (26.7.48) בדרך להיפד-
ממשלת ישראל. צבא ההגנה לישראל
והאומה העברית ישאו תמיד את זכר
שרגא אשר נפל בהגנת המולדת
ובמערכה על חרודנה ועצמאותה.

2.3-1/19
ראש הממשלה

דברון

בהיותו נוסר בסביבת חזיפה
בשנת תשג כשהיה בן י"ז

שוגא בר מאיר הכהן גרינפלד ז"ל
נולד בט"ו תמוז תרפ"ה ונפל בהגנת המולדת
ביום תמוז תש"ז והובא לקבורה בתל אביב ב"כ תמוז ת"נצ"ב

וזאת התעודה

שרגא גרינפלד
כזאיר ^{בן} זרחל

הונצח
בספר התורה לזכר
הנופלים במלחמת
הקוממיות בכתוב

ויאמר אל תקרב הלם של נעליך
מעל אגליך כי המקום אשר ארסה
עומד עליו אדמת קדש הוא

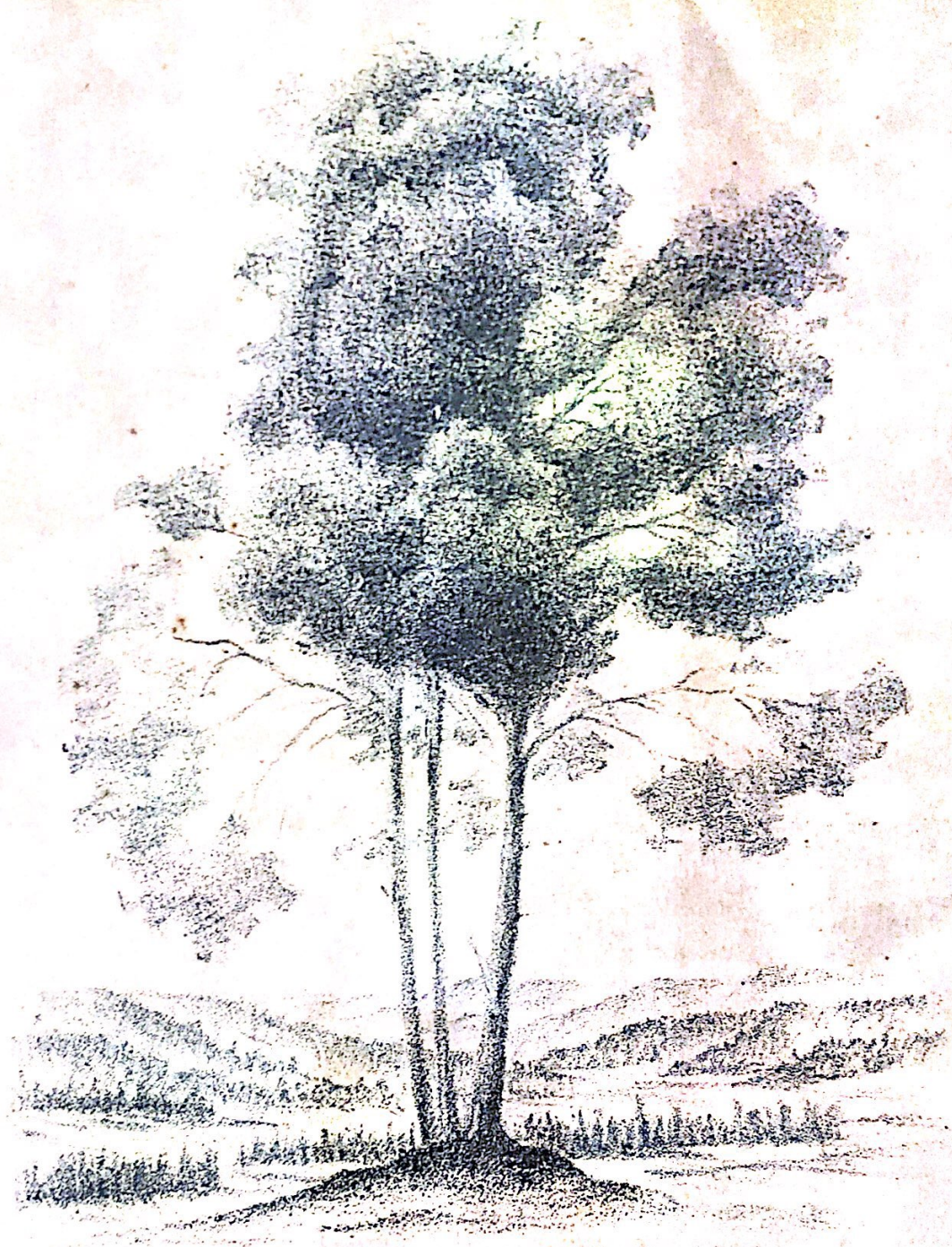
למג ג. פ.

מנהל המחלקה להנצחת החייל

יזר המועצה הציבורית להנצחת החייל

יום הזכרון ה'תשי"ד

קרן קיימן ישראל

קרן קיימן ישראל

קרן קיימן ישראל

שרגא גרונפלד הי"ד
נפל חלל
במלחמת ישראל לעצמאותו

עבא-הגנה לישראל
נושא בגאון
את זכר גבורו

הוועד הארצי לקידום הקימת לישראל בנגב-ישראל

ט"ז בשבט
ה'תש"ט

[Handwritten signatures]